

Aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder	Team	Bijlage	Datum	Onderwerp
Piet IJnsen	-	1 (hele)	30 juli 2024	Monitoringsrapportage bodemdaling Ameland 2017-2023

Geachte leden van de raad,

Sinds 1986 vindt er gaswinning plaats op Oost-Ameland. Met deze brief informeren wij u over de resultaten van de onderzoeken die sinds 1987 in opdracht van de Begeleidingscommissie Monitoring Bodemdaling Ameland (hierna Cie) zijn uitgevoerd.

Natuurbeschermers waaronder It Fryske Gea, maakten zich destijds zorgen om de gevolgen van de voorspelde bodemdaling op de natuur in het gebied. De natuurorganisaties hebben gevraagd om de natuur zorgvuldig te volgen en te monitoren. De NAM heeft daarmee ingestemd en heeft samen met It Fryske Gea in 1987 de Cie in het leven geroepen. Deze Cie, die bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers van Rijkswaterstaat, It Fryske Gea, Provincie Fryslân en gemeente Ameland, moet de onafhankelijkheid van het onderzoek bewaken en houdt toezicht op de voortgang, volledigheid en kwaliteit van de monitoring.

De Cie levert elke zes jaar een evaluatierapport op over de effecten van bodemdaling op Ameland, de kwelders, de Waddenzee en de Noordzeekust. Na elke rapportage vindt er een audit plaats door deskundigen. Het advies van elke audit wordt meegenomen in de daaropvolgende zesjaarlijkse rapportage. Het vorige auditrapport door de Waddenacademie is in 2017 opgeleverd.

De zesjaarlijkse evaluatierapportage over de periode 2017-2023 bestaat uit een hoofdrapport: het integratie-rapport "Monitoring effecten van bodemdaling op Ameland - Evaluatie na 36 jaar gaswinning (periode 2017-2023)" en een dertiental deelrapporten die de basis hebben gevormd voor het integratierapport. Ook is er een publieksversie gemaakt, die op Ameland huis-aan-huis verspreid wordt. Alle voortgaande rapportages, evenals de uitgevoerde audits, zijn te raadplegen en te downloaden via: <https://www.waddenzee.nl/thema/diepe-delfstoffen/bodemdaling-ameland/>.

De bodemdaling vindt plaats in een gebied dat van nature sterk in beweging is. Vanwege de grote natuurlijke dynamiek en de vele menselijke invloeden, is het een grote uitdaging om de specifieke impact van bodemdaling precies te bepalen. Dankzij de langdurige monitoring is er in de loop van 36 jaar een schat aan kennis opgebouwd. Deze kennis is niet alleen belangrijk voor het inzichtelijk krijgen van de effecten, maar ook voor het nemen van besluiten over het toekomstige beheer van het gebied.

De conclusies in de huidige rapportage zijn op hoofdlijnen consistent met de eerdere evaluatierapporten. Het directe gevolg van gaswinning onder Oost-Ameland is dat de diepe ondergrond op het diepste punt sinds de start met ca. 42 centimeter is gedaald. Daarmee heeft ca 90% van de bodemdaling reeds plaatsgevonden. De daling kan, in de diepe ondergrond, nog oplopen tot ca. 50 centimeter rond 2050. Naar de randen van het gasveld is de daling veel minder.

Het trekken van een conclusie over de afgelopen 36 jaar – met nadruk op de laatste 6 jaar - is lastig. Specifieke gebeurtenissen zoals droge en natte perioden en stormen, hebben een merkbaarder en meetbaarder effect dan de gestage bodemdaling. Daarbij kunnen veranderingen zich snel en op grote schaal voordoen, wat kenmerkend is voor hoogdynamische systemen zoals de Wadden. Dit betekent zeker niet dat de bodemdaling geen invloed heeft, maar wel dat (eventuele) gestage veranderingen maar met moeite te ontdekken zijn tegen de achtergrond van natuurlijke variabiliteit. Juist daarom zijn langjarige onderzoeken zo belangrijk: het is de enige manier om ondanks de sterke natuurlijke variatie significante uitspraken te doen over de door bodemdaling veroorzaakte veranderingen.

Hoewel in 2035 de gaswinning op Ameland ten einde zal lopen zal de bodemdaling nog even naijlen. Daarom gaat ook het monitoringsprogramma de komende jaren nog door.

Voor alle gedetailleerde informatie en conclusies verwijzen wij u naar de onderzoeken op de website van www.waddenzee.nl.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders

Leo Pieter Stoel
burgemeester

Iwan Valk
secretaris-directeur